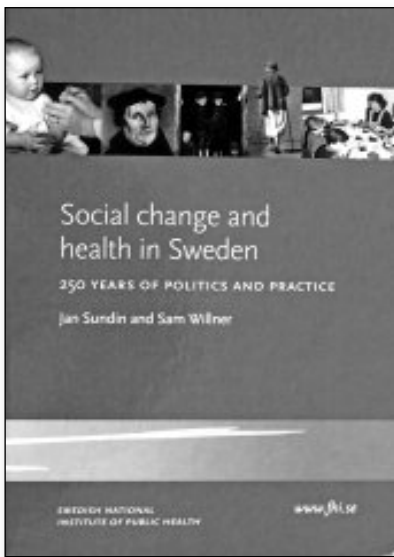

Sosial endring i Sverige – fra den fjerne til den nære helsehistorie

Michael 2008;5:162–3.

Sundin J, Willner S. *Social change and health in Sweden. 250 years of politics and practice*. Solna: Swedish National Institute of Public Health, 2007. 252 s. Ill. Pris: Ikke oppgitt. ISBN 978-91-7257-534-9.

Sverige har helsestatistikk siden det som dengang het «Tabellverket» ble opprettet i 1749. De drøyt 250 år som har passert siden den gang, er den samme perioden som tiden da Sverige utviklet seg fra å være i hovedsak et pre-industrielt jordbruksamfunn til å bli en moderne stat – en velferdsstat.

Innenfor dette tidsrommet finner vi dessuten viktige prosesser som den demografiske transisjon, da dødelighet og fødselstall sank til om lag en tredel, men faseforskjøvet slik at befolkningsveksten skjøt fart. Vi finner også viktige medisinske endringer, så som tilbakegang for infeksjonssykdommene og utbyggingen av et omfattende helsetjenestetilbud med tilhørende sosialt sikkerhetsnett.

Linköpings Universitet har i en mannsalder vært et sentralt miljø for studier av helsehistorie.

Det er to garvede forskere herfra, Jan Sundin og Sam Willner som står bak denne boka. Disse to historikerne har arbeidet med sosiale endringer og helse på komparativt, internasjonalt nivå i lang tid. Det skinner klart gjennom i bokteksten. Her finner vi sammenlikninger både i tid og rom. Referansene til sosial, politisk og ideologisk kontekst er både velvalgte og omfattende.

Bortsett fra et tre siders appendiks med demografiske kurver, er det bare 14 diagrammer og fem tabeller. Mer trengs ikke, for ytterligere data finnes lett på annen måte. Derimot er det et utvalg relevante bilder som gjør boka ytterst delikat å bla i. Hvert kapittel har gode litteraturlister.

Dette er en bok som har interesse langt ut over Sverige. Sverige er egentlig bare et eksempel på generelle prosesser. For alle som arbeider med samfunnsmedisin og medisinsk historie, er dette en liten perle.

Øivind Larsen
Universitetet i Oslo